

Göteborgs
Stad

Göteborgs Stads riktlinje för färdtjänst

Reglerande styrande dokument

Policy
► Riktlinje
Regel
Anvisning
Rutin
Instruktion

Göteborgs Stads styrsystem

Utgångspunkterna för styrningen av Göteborgs Stad är lagar och författningar, den politiska viljan och stadens invånare, brukare och kunder. För att förverkliga utgångspunkterna behövs förutsättningar av olika slag. Stadens politiker har möjlighet att genom styrande dokument beskriva hur de vill realisera den politiska viljan. Inom Göteborgs Stad gäller de styrande dokument som antas av kommunfullmäktige och kommunstyrelsen. Därutöver fastställer nämnder och bolagsstyrelser egna styrande dokument för sin egen verksamhet. Kommunfullmäktiges budget är det övergripande och överordnade styrande dokumentet för Göteborgs Stads nämnder och bolagsstyrelser.

Om Göteborgs Stads styrande dokument

Göteborgs Stads styrande dokument är våra förutsättningar för att vi ska göra rätt saker på rätt sätt. De anger vad nämnder/styrelser och förvaltningar/bolag ska göra, vem som ska göra det och hur det ska göras. Styrande dokument är samlingsbegreppet för dessa dokument.

Stadens grundläggande principer såsom demokratisk grundsyn, principer om mänskliga rättigheter och icke-diskriminering omsätts i praktisk verksamhet genom att de integreras i stadens ordinarie beslutsprocesser. Beredning av och beslut om styrande dokument har en stor betydelse för förverkligandet av dessa principer i stadens verksamheter.

De styrande dokumenten ska göra det tydligt både för organisationen och för invånare, brukare, kunder, leverantörer, samarbetspartners och andra intressenter vad som förväntas av förvaltningar och bolag. De styrande dokumenten ligger till grund för att utkräva ansvar när vi inte arbetar i enlighet med vad som är beslutat.

Styrande dokument			
Kommunala föreskrifter		Planerande och reglerande styrande dokument	
Normgivning mot enskild	Riktade styrande dokument	Planerande styrande dokument	Reglerande styrande dokument

Beslutad av: Trafiknämnden	Gäller för: Trafikkontoret	Diarienummer: 01112/22	Datum och paragraf för beslutet: 2022-06-17, § 225
Dokumentsort: Riktlinje	Giltighetstid: Tillsvidare	Senast reviderad: 2022-06-17	Dokumentansvarig: Avdelningschef Serviceresor

Bilagor:

-

Innehåll

Inledning	5
Syftet med denna riktlinje	5
Vem omfattas av riktlinjen	5
Bakgrund	5
Lagbestämmelser	5
Koppling till andra styrande dokument	5
Stödjande dokument	6
Riktlinje	7
1. Grunder för färdtjänst	7
1.1 Rätt till färdtjänst	7
1.2 Särskilt om färdtjänst för personer under 18 år	7
2. Prövning av rätten till färdtjänst	8
2.1 Ansökan om färdtjänst	8
2.2 Handläggning av färdtjänst	8
2.3 Avsaknad av allmänna kommunikationer	8
3. Tillståndets omfattning	9
3.1 Färsätt	9
3.2 Tillståndets giltighetstid	9
3.3 Väsentliga resor	9
3.4 Fritidsresor	10
3.4.1 Resetilldelning	10
3.5 Medresenär	11
3.6 Barn upp till 15 år	11

3.7 Ledsagare	11
3.8 Särskilda behov	12
3.9 Resor som inte är färdtjänst.....	12
4. Område för färdtjänstresor.....	12
4.1 Göteborgs färdtjänstområde	12
4.2 Resa vid vistelse i annan kommun.....	13
4.3 Längre vistelse i annan kommun	13
4.4 Utflyttad till annan kommun	13
5. Bokning av färdtjänstresa	13
5.1 Beställning av färdtjänstresa.....	13
5.2 Samplanering.....	14
5.3 Uppehåll vid resa.....	14
5.4 Medresenär och ledsagare.....	14
6. Övriga villkor	14
6.1 Hjälpmedel.....	15
6.2 Bagage	15
6.3 Bilbarnstol.....	15
6.4 Legitimation vid resa	15
6.5 Assistanshund och sällskapsdjur	15
6.6 Avgift	15
6.7 Månadskort.....	16
6.8 Trappklättring	16
7. Återkallelse av tillstånd	16
8. Extraordinära händelser.....	17

Inledning

Syftet med denna riktlinje

Riktlinjer för färdtjänst finns för att ge vägledning och rådgivning för frågor som rör färdtjänst i Göteborgs Stad. Till grund för riktlinjerna ligger politiska mål, berörd lagstiftning och rättslig praxis som tillkommit vid prövning i domstol. Riktlinjerna ska ses över årligen.

Vem omfattas av riktlinjen

Denna riktlinje gäller tillsvidare för trafiknämnden.

Bakgrund

Färdtjänst är en anpassad typ av kollektivtrafik som finns till för personer med olika funktionsnedsättningar. Precis som i den övriga kollektivtrafiken reser man tillsammans med andra men resorna sker i personbilar, rullstolsbilar eller rullstolsbussar. Personers rätt till färdtjänst regleras i lag (1997:736) om färdtjänst. I dessa riktlinjer kan du läsa vad som gäller för färdtjänst i Göteborg stad.

Riktlinjerna ger information om färdtjänst både till personer som ansöker om färdtjänstillstånd och till resenärer som redan har tillstånd för färdtjänst. Varje persons ansökan om färdtjänst ska behandlas rättvist och lika. Riktlinjerna är en hjälp i detta arbete.

Lagbestämmelser

Färdtjänst regleras i lag (1997:736) om färdtjänst.

Koppling till andra styrande dokument

I reglementet för trafiknämnden i Göteborgs Stad står det att trafiknämnden har till uppgift att ombesörja stadens färdtjänst och riksfärdtjänst samt att i förekommande fall samordna samhällsbetalda resor. Det står också i reglementet att nämnden ansvarar för att pröva rätten till färdtjänst i Göteborgs Stad.

Frågor om avgifter samt vissa villkor gällande färdtjänst bestäms av kommunfullmäktige efter förslag från trafiknämnden. Detta beslutas i dokumentet regler för färdtjänst i Göteborg som är ett styrdokument antaget av kommunfullmäktige.

Stödande dokument

Information om villkoren för färdtjänstresor finns i dokumentet Resevillkor färdtjänstresor.

Riktlinje

1. Grunder för färdtjänst

Färdtjänst är särskilt anordnade transporter som beviljas personer som till följd av funktionsnedsättning som inte är tillfällig har väsentliga svårigheter att förflytta sig på egen hand eller att resa med allmänna kommunikationsmedel.

1.1 Rätt till färdtjänst

Grundläggande kriterier för att beviljas färdtjänst är att:

- Den sökande är folkbokförd i Göteborgs kommun.
- Den sökande har en funktionsnedsättning som inte är tillfällig. Det betyder att funktionsnedsättningen ska bestå i minst tre månader.
- Funktionsnedsättningen gör att den som söker färdtjänst har väsentliga svårigheter att förflytta sig på egen hand eller att resa med allmänna kommunikationsmedel.

1.2 Särskilt om färdtjänst för personer under 18 år

Prövningen av ansökan görs i förhållande till barn i motsvarande ålder och situation utan funktionsnedsättning. I 6 kap. föräldrabalken (1949:381) finns bestämmelser om föräldraansvar, vilka ska beaktas. För personer under 18 år ska ansökan göras av vårdnadshavare/förmyndare.

Prövning av barns ansökningar görs utifrån barnkonventionen (2018:1197) och ska beakta barnets bästa och ge möjlighet för barnet att komma till tals i sitt ärende.

2. Prövning av rätten till färdtjänst

Trafiknämnden prövar rätten till färdtjänst. Varje prövning är individuell och görs av handläggare på avdelningen serviceresor, trafikkontoret.

2.1 Ansökan om färdtjänst

Ansökan om färdtjänst sker skriftligen till trafikkontoret genom särskild blankett. Trafikkontoret kan hjälpa till med att fylla i ansökan. Till ansökan bifogas ett medicinskt underlag för de personer som ansöker om färdtjänst för första gången. Detta är en viktig del av beslutsunderlaget. Om en resenär ansöker om fortsatt färdtjänst behövs det ibland ett nytt medicinskt underlag. Blankett för ansökan om färdtjänst och blankett för medicinskt utlåtande finns att få genom kontakt med trafikkontoret eller via Göteborgs Stads webbplats.

2.2 Handläggning av färdtjänst

Handläggning av ett ärende sker enligt bestämmelserna i förvaltningslag (2017: 900) och lag (1997:736) om färdtjänst. När ett beslut är fattat meddelas detta skriftligen till den sökande. Varje beslut om avslag innehåller information om hur beslutet kan överklagas. Om en sökande behöver tolk i samband med utredning ska trafikkontoret anlita en tolk via en tolkförmedling och bekosta denne.

2.3 Avsaknad av allmänna kommunikationer

Färdtjänst är till för personer som har svårigheter att resa med kollektivtrafik på egen hand utifrån funktionsnedsättning. Om det inte finns kollektivtrafik där en person bor och det är enda skälet till att personen behöver färdtjänst kan färdtjänst inte beviljas.

3. Tillståndets omfattning

Ett tillstånd för färdtjänst utformas utifrån resenärens funktionsnedsättning i förhållande till styrande dokument och lagstiftning. Ett tillstånd för färdtjänst förenas med villkor. Tillståndets omfattning bedöms vid varje enskild prövning.

3.1 Färdsätt

En person som är beviljad färdtjänst har rätt till resor i den omfattning, under de förutsättningar och i den typ av fordon som framgår av hens beslut. Färdtjänstresor kan endast göras med de fordon som trafikkontoret har tillgång till.

3.2 Tillståndets giltighetstid

Ett tillstånd för färdtjänst gäller för en viss tid eller tillsvidare efter individuell prövning. Ett tillstånd kan även komma att innebära färdtjänst vissa perioder av året, vissa delar av dygnet, till vissa resmål eller till hållplats.

3.3 Väsentliga resor

I enlighet med 9§ lag (1997:736) om färdtjänst kan vissa resor inte begränsas till antal, annat än om synnerliga skäl föreligger. Dessa så kallade väsentliga resor kan vara:

- Resor till och från arbete.
- Resor till och från studie som berättigar till studiestöd.
- Resor till och från förskola.
- Resor till och från dagvård.
- Resor till och från vissa fall av rehabilitering som inte bekostas av sjukresor.
- Resor till och från uppdrag som enligt lag berättigar till tjänstledighet
- Resor till och från fritidshem.

3.4 Fritidsresor

De resor som inte bedöms vara väsentliga kallas för fritidsresor. Dessa resor kan begränsas. Exempel kan vara resor till föreningsarbete, kursdeltagande, träffpunkter, hälsa på bekanta och inköp.

3.4.1 Resetilldelning

I Göteborgs Stad tillämpas resetilldelning vid tillståndsgivning. Det är utöver grundtilldelning möjligt för resenären att ansöka om en ny grundtilldelning samt att ansöka om flera resor. En samlad bedömning utifrån individuella behov i en skälighetsbedömning kan också göras.

För att avgöra vilken resgrupp den sökande tillhör utreds förmåga att resa med olika typer av fordon. Grundtilldelningen består av det antal resor som beviljas vid beslut om färdtjänst och räknas per kalenderår. Utöver att ansöka om en ny grundtilldelning kan en resenär även ansöka om extra resor. Ramen för hur många extra resor som kan tilldelas beslutas av trafiknämnden årligen.

Nedan beskrivs på vilka grunder och hur många fritidsresor som kan beviljas beroende på den sökandes möjligheter att själv ta sig fram med olika fordon.

Resgrupp	Resenärens förmåga att resa
A - Upp till 104 resor i grundtillstånd	Resenären kan resa självständigt med kollektivtrafiken när det finns låggolv och anpassad hållplats.
B - Upp till 208 resor i grundtillstånd Extra tilldelning beslutas av trafiknämnden varje år.	Resenären kan resa självständigt med flexlinjen.
C - Upp till 312 resor i grundtillstånd Extra tilldelning beslutas av trafiknämnden varje år.	Resenären kan inte resa på annat sätt än med färdtjänstfordon.

Med självständigt resande avses att en person ska klara av att resa med fordonstypen utan att vara beroende av hjälp från andra utöver den hjälp som trafikutföraren kan tillgodose. Det kan även vara så att vissa resenärer har lärt in en enstaka resesträcka med exempelvis flexlinjen, men inte klarar av att genomföra några andra resor inom närområdet än den inlärd sträckan. Detta kan bedömas att inte vara självständigt resande, då resandet är begränsat utifrån enstaka adress.

3.5 Medresenär

En medresenär är en person som följer med som sällskap på resan. Alla personer med ett tillstånd för färdtjänst har rätt att ta med sig en medresenär mot fastställd avgift. Om en person reser som medresenär ska personen åka mellan samma adresser som personen med tillstånd för färdtjänst. En medresenär kan vara en anhörig, egna minderåriga barn, eller en vän, bekant eller en vårdare.

3.6 Barn upp till 15 år

Utöver medresenär har personer med ett tillstånd för färdtjänst rätt att ta med sig barn upp till och med 15 år mot fastställd avgift. Fordonet tar maximalt fyra personer.

3.7 Ledsagare

Om funktionsnedsättningen gör att resenären har behov av hjälp under själva resan utöver den service som föraren kan ge, kan hen få rätt att ta med sig ledsagare. Det innebär att resenären får ta med sig en person på resan utan kostnad. Med "under resan" menas hela resan från dörr till dörr. Ledsagare beviljas inte för behov av hjälp utanför själva resan till exempel vid resmålet eller för att bära. Den som är ledsagare ska kunna bistå med den hjälp som resenären behöver under hela resan från dörr till dörr. Om en person är i behov av ledsagare behöver det ansökas om specifikt. Handläggaren kan behöva begära in kompletterande medicinskt underlag i samband med en sådan prövning. Det är

inte trafikkontorets skyldighet att ordna ledsagare till resan. Om det finns särskilda skäl kan resenären få rätt att ta med sig fler än en ledsagare.

3.8 Särskilda behov

Om en person till följd av funktionsnedsättning inte kan genomföra en resa utan särskild placering i fordonet eller inte kan resa med andra resenärer i fordonet behöver personen ansöka specifikt om ett särskilt behov. Medicinskt underlag kan begäras in i samband med en sådan prövning.

Som särskilda behov räknas inte sådana individanpassade behov som att resor endast ska utföras av en bestämd förare eller att resa ska ske med bårtransport. Dessa resor utförs inte inom ramen för färdtjänst.

3.9 Resor som inte är färdtjänst

Färdtjänsttillstånd gäller inte för sådana resor som bekostas av det allmänna enligt annan lag eller förordning, exempelvis skolskjuts eller sjukresa.

4. Område för färdtjänstresor

Trafikkontoret utför resor inom färdtjänstområdet och, om det finns särskilda skäl, mellan färdtjänstområdet och annan kommun. Färdtjänst får även anordnas i eller mellan andra kommuner. Göteborgs Stad har valt att gå utanför vad lagstiftningen kräver och ger möjlighet att resa även utanför kommunen vilket beskrivs i punkterna nedan.

4.1 Göteborgs färdtjänstområde

Utöver Göteborg innefattar färdtjänstområdet följande kommuner: Ale, Alingsås, Härryda, Kungsbacka, Kungälv, Lerum, Lilla Edet, Mölndal, Partille, Stenungssund, Tjörn och Öckerö.

4.2 Resa vid vistelse i annan kommun

Om resenären vistas utanför färdtjänstområdet kan hen resa på vistelseorten, men detta gäller endast för resor under fem mil. Resenären behöver inte söka särskilda resor för detta ändamål. Resorna räknas av från de resor som resenären har i sitt grundtillstånd. För att boka resa i annan kommun kontaktas trafikkontoret, då resorna bokas genom ett särskilt förfarande.

4.3 Längre vistelse i annan kommun

Om en resenär vistas stadigvarande på en annan ort, men är folkbokförd i Göteborg kan resor till arbete och studier beviljas. Dessa resor kan göras under en period på längst ett år.

4.4 Utflyttad till annan kommun

Vid utflyttning till annan kommun gäller resenärens tillstånd för färdtjänst under en övergångsperiod av en månad från den dagen då folkbokföringsadressen ändras.

5. Bokning av färdtjänstresa

När resenären får beslut om tillstånd till färdtjänst följer det med information om hur resor ska bokas.

5.1 Beställning av färdtjänstresa

Färdtjänstresa beställs hos trafikkontorets beställningscentral av resenären själv eller med hjälp av annan person. En färdtjänstresa ska gå från en adress till en annan. Detta gäller dock inte om resenären bara behöver trappklättring. Det går att boka enbart trappklättring utan att behöva resa någonstans.

5.2 Samplanering

Resor med färdtjänst samplaneras. Detta innebär att det kan bli aktuellt att flera personer reser i fordonet, samt att fordonet hämtar upp och lämnar av andra resenärer längs vägen till resmålet.

5.3 Uppehåll vid resa

En resa ska beställas från en adress till en annan. Det innebär att resan inte får gå via något resmål och sedan fortsätta. Trafikkontoret kan göra undantag från detta i enskilda fall. Uppehåll vid resa för att hämta och lämna barn på förskola kan beviljas om resan görs i direkt anslutning till annan väsentlig resa. Ett kortare uppehåll får alltid göras vid besök på gravplats.

5.4 Medresenär och ledsagare

Om en ledsagare eller en medresenär ska följa med på resan ska detta anges vid bokningen. Om resenären bokar plats för medresenär kommer den avgiften att läggas på resenärens faktura.

Vid resa med färdtjänst kan en medresenär samt barn upp till 15 år följa med mot en fastställd avgift. Detta innebär att en färdtjänstresenär vid resa kan ta med sig en ledsagare (om man har tillstånd till det), en medresenär och barn till och med 15 år. Fordonet tar maximalt fyra personer.

6. Övriga villkor

I ett tillstånd för färdtjänst ingår det vissa villkor för resan. De vanligaste villkoren förklaras nedan. När en person blir beviljad färdtjänst får hen informationsmaterial tillsammans med beslutet om färdtjänst. I informationsmaterialet kan resenären läsa mer detaljerat om de olika villkor som finns för resan. Mer information om villkoren för färdtjänstresor finns i dokumentet Resevillkor färdtjänstresor.

6.1 Hjälpmedel

En resenär har rätt att ta med sig så många hjälpmedel som får plats i fordonet utan att säkerheten riskeras.

6.2 Bagage

En resenär får ta med sig max två kassar eller en resväska eller en dramat. Bagage ska inte överstiga vad som normalt kan bäras av en resenär på en kollektivtrafikresa.

6.3 Bilbarnstol

Finns det behov av att använda bilbarnstol så kan trafikkontorets kundservice på serviceresor kontaktas för mer information.

6.4 Legitimation vid resa

För att säkerställa att det är rätt resenär som reser ska hen kunna uppvisa giltig fotolegitimation samt färdtjänstbevis. Detta gäller för resenärer som är över 20 år.

6.5 Assistanshund och sällskapsdjur

Assistanshund och andra sällskapsdjur får följa med på resan. I utförandet av resor med djur följer trafikkontoret de föreskrifter och allmänna råd om transport av levande djur i fordon avsedda för persontransport, vilka utfärdats av Statens jordbruksverk med grund i djurskyddsförordningen (1988:539).

6.6 Avgift

Vid färdtjänstresa utgår en egenavgift. Kommunfullmäktige avgör efter förslag från trafiknämnden vilken avgift som ska gälla vid färdtjänstresa. Avgifter och betalningssätt framgår vid bokningen av resan samt i informationsmaterial som skickas tillsammans med beslut om färdtjänst.

6.7 Månadskort

Trafikkontorets månadskort gäller för färdtjänst, flexlinjen och annan kollektivtrafik inom Göteborgs kommun. Månadskortet gäller för obegränsat antal väsentliga resor och därutöver 30 fritidsresor per kalendermånad. För fritidsresor utöver 30 enkelresor per kalendermånad utgår ordinarie egenavgift. Väsentliga resor är sådana resor som inte är av fritidskaraktär, som exempelvis resa till och från arbete och studier. En resenär kan inte göra fler resor än hen är beviljad, även om resenären har ett giltigt månadskort.

6.8 Trappklättring

Trappklättring är en service som ligger utanför Lag om färdtjänst. Vid beslut om ett färdtjänstillstånd med rullstolsfordon har resenären möjlighet till trappklättring på sin folkbokföringsadress/bostadsadress. Trappklättring på bostadsadressen är av säkerhetsskäl tidsbegränsad. Behöver resenären trappklättring på en besöksadress är det fortsatt möjligt under förutsättning att trappan är godkänd av trafikkontoret.

7. Återkallelse av tillstånd

Ett tillstånd om färdtjänst kan återkallas enligt 12 § lag om färdtjänst om förutsättningarna för tillståndet inte längre finns, exempelvis om tillståndshavarens funktionsförmåga har förbättrats eller om den allmänna kollektivtrafiken anpassats sedan färdtjänstillståndet beviljades.

Ett tillstånd om färdtjänst kan också återkallas om tillståndsinnehavaren har gjort sig skyldig till allvarliga eller upprepade överträdelser av de föreskrifter och villkor som gäller för tillstånd om färdtjänst. Skälen kan vara att tillståndshavaren upprepade gånger uteblir från beställda resor, så kallade bomresor, att färdtjänstberättigad låter obehöriga nyttja sitt färdtjänstillstånd, utövar våld eller genom

hot om våld vållar oro eller obehag för förare eller medpassagerare, eller att färdtjänstresenär genom åverkan skadar fordonet eller dess utrustning.

Innan ett beslut om återkallelse fattas görs en utredning som tillståndshavaren har rätt att få ta del av och yttra sig över.

Återkallelse kräver alltid beslut i Trafiknämnden.

8. Extraordinära händelser

De villkor, förmåner och/eller rättigheter som ett beviljat färdtjänstillstånd medför kan inte nödvändigtvis garanteras vid sådana extraordinära händelser som ligger utanför förvaltningens kontroll, exempelvis krig, pandemier, elavbrott, brand, olyckshändelse, extrema trafik- och väderförhållanden, strejk eller allmän brist på drivmedel.